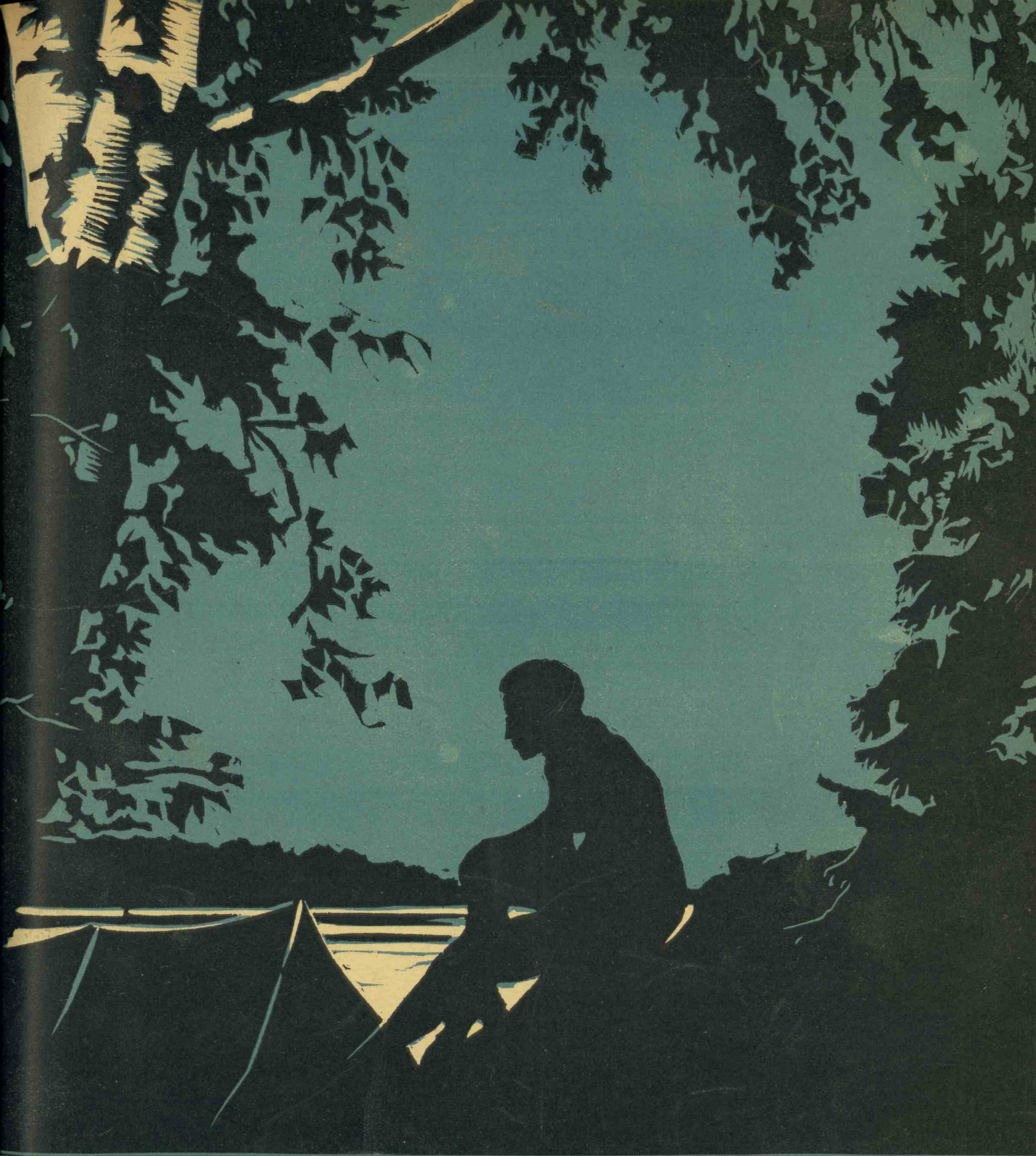


LUO LIPPUJEN!

„Vaasan veri ei vapise"



muuta kuin sen ajatuksen edessä, että *Pukin pilsneri* loppuisi kesken. Mutta eihän se toki lopu, kun on tehdaskin omasta takaa, kotikulmilla.

Vuosikymmenien valmistuskokemus, parhaat raaka-aineet ja uudenaikaisimmat koneet, siinä kuulujen tuotteittemme Pilsnerin, Appelsinan, Sitronan, Pommacin, vihcy- ja soodaveden salaisuus.

Panimo Oy Bock

Vaasa. Puh. toim. 21 42,
36 89, kontt. 32 89.
PERUSTETTU 1890.



Joko olette maistaneet

Mallaskosken

mallas- ja virvoitusjuomia:

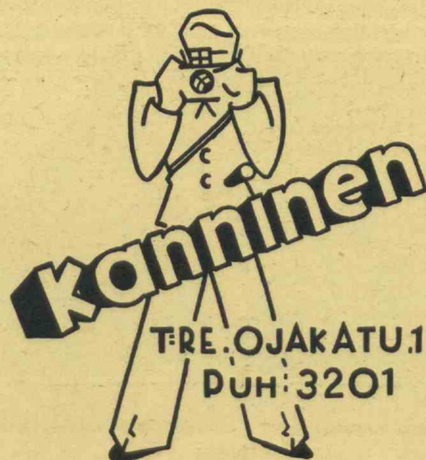
Kuohu-olutta I ja III lk., Pommacia Appelsiiniketta, Sitruuna-suudaa. Limonaadia, Vishy- ja suudavettä.

Nauttikaa ja arvostelkaa, tulette toteamaan, että virvokkeitamme on mieluisa nauttia.

Mallaskosken Tehtaat

SEINÄJOKI

VALOKUVAUS-TARPEISTO



Luo lippujen!

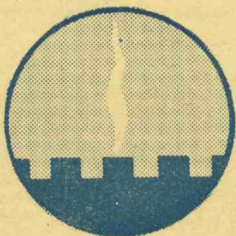
N:o 13—14. Vastaava toimittaja: VILJO LIUS 17. 7. 1937

Nuotionäkyjä



Kuortaneella 4. 7. 1937.

L. Hyppönen



Leirivalkea räiskyen palaa.
Pois rinnoista roudan se syö.
Joku kyynel kierivi salaa.
Joku kertovi. Yllämme yö.

\+ + +

"Kelmien joukko poikamme esti
Väinön kannelta pelastamast'.
Karjalan heimo kuitenkin kesti
säilyen siten kuolemast.

— — —

Karjalan kunnailla raikuvi torvet,
heimomme nousua julistain.
Vapauslaulu täyttävi korvet,
vapauslaulu Golgata-kulkijain.

Uskonsa voimalla Suomen suku
tarttuvi Pohjolan valtikkaan.
Enää ei kansamme konsana huku,
enää ei huonone suvussaan.

Silloin, heimoni Suuren Suomen,
katseesi nostaos alhosta maan.
Kiittäös, että on noussut huomen,
juhannus saapunut Pohjolaan.

Terve, oi terve sä suuri maamme,
näkyjen, uskon ja unten maa!
Kerran kulkea, veljet, saamme
unten ja näkyjen poukamaa . . ."

\+ + +

Leirivalkea hiipuen palaa.
Pois rinnoista roudan se syö.
Moni kyynel kierivi salaa.
Moni uskovi. Yllämme yö.

251

Jeesus ja kärsivät

Jeesus seisoi Pesioivalla, Karjalan pyhällä tunturilla, ja katseli Vienan kyliin. Hän näki tupien savun, kuuli koirien haukahtelun, mutta hänen silmistään kuvastui jonkin odotus. Ehkä hän kuuli jo kaukaa kasakkain huudot, näki nagaikan vingahtelevan hevosen höyryävään selkään, kuuli kiroukset, ja hänen sydämensä itki sitä, mikä täytyi tapahtua. — Jo kylissä alkoi loimuta, kuului lasten itkua ja tupiensa kynnyksellä makasivat verissään Karjalan miehet. „Jeesus, auta!" kuului hätähuutona vaimojen huulilta, „Jeesus, auta!", toistivat lapset katsoen odottavin silmin pyhää Pesioivaa päin. — Mutta Jeesus kääntyi pois ja itki. —

* * *

Jeesus kulki Karjalan kylissä, vainottuna ja ruoskittuna hän siellä vaelsi, seisoi hevostalleiksi tehtyjen kirkkojen ovilla, katsoi revittyä Maarian kuvaa ja häväistyjä alttareita. Hän itki temppelien häväistystä, itki sitä, että Maaria-emonen oli paennut Karjalasta, itki sitä, että vain harva enää uskalsi suudella ristiä ja rukoilla: „Jeesus auta, auta meitä". Jeesus astui hirsitupaan, ei kukaan tuntenut outoa vaeltajaa. Kuka vieras eksyi Karjalaan tähän aikaan, kuka uskalsi ottaa kädestä sen ruoskittua kansaa ja sanoa: „Minä olen ylösnousemus ja elämä." Miehet katsoivat toisiaan silmiin, naiset kuiskailivat värähtelevin äänin: „Eihän hän vain liene Kristus." Mutta tupaan syöksähti kasakkaparvi, joka sitoi Jeesuksen, ruoski, ja naulitsi ristiin. Kansa sai tainnuttavan nagaikaniskun ja Karjalan tuvissa kaikui ivanauruna: „Teillä ei saa olla muuta Jumalaa kuin Stalin."

* * *

Karjalasta lähti junia kohden Siperian pakkotyömaita. Vaimoja ja lapsiakaan ei säästetty, kylät tehtiin autioiksi. Silloin eräältä asemalta astui vaunuun ihmeellinen mies. Hänen vaatteensa olivat valkeat kuin lumi ja hänen kasvojensa hymyä ei kukaan voinut katsella syntisin silmin. Hän ojensi kätensä ja lausui: „Älkää peljätkö. Minä olen ylösnousemus ja elämä." — Lapset tarttuivat hänen käsiinsä ja vaimot nyyhkyttivät hänen jalkojaan suulellen: „Seuraatko Sinä, Kristtus, meitä Siperian pakkotyömaille?" —

* * *

Valkean meren rannoilla on juhla. Karjalan kansa on pukeutunut parhaimpiinsa, sen kasvot ovat kärsimyksestä lumivalkoiset, mutta sen silmissä palaa toivon ja kiitoksen tuli. Karjala on vapaa, kansa on palannut kotikonnuilleen. Maaria-emonen asuu kirkoissa, jotka ovat tulvillaan pyhää savua. Mutta veneessä Valkeanmeren rannalla seisoo mies, jonka kasvot säteilevät kuin tuli, ja hän lausuu: „Kansa, joka pimeydessä vaelsi näkee suuren valon." — Ja kaukana lännessä loistaa pyhän Pesioivan kultainen laki.

Esteri Vaara.



Puhe Nuorisoleirien päättäjäisveljesillassa

Kuortaneen Ampumamajalla 4. 7. -37.

Ensiksikin käytän tilaisuutta hyväkseni kiittääkseni kuortanelaisia kaikesta siitä ystävällisyydestä, jota he ovat tätä nuorisoa kohtaan jälleen tänä kesänä osoittaneet. — Erikoisesti kiitän niitä Kuortaneen naisia, jotka ovat saaneet päivän raskaimman taakan kantaa hoitaessaan tämän leirin muonitusta. — Tämä nuoriso tulee pitämään teidät aina kiitollisessa muistossa.

Samalla kiitän Nuorisojaoston johtajaa ja apulaisjohtajaa, jotka ovat saaneet suorittaa vaativan työn tämän leirin suunnittelussa ja käytännöllisessä johtotyössä. Olen joutunut läheltä seuraamaan sitä työtä, jota kansallisen nuorison johtajat sen hyväksi suorittavat. En luule erehtyväni jos sanon, ettei tämän nuorison keskuudessa voida täysin tajuta kuinka raskasta tänä aikana sellainen johtotyö saattaa olla. Kansallisen nuorison johtajilla on raskas taakka kannettavana. Eivät he joudu taistelemaan ainoastaan sitä maailmaa vastaan, joka tämän nuorison ympärillä riehuu, mutta he joutuvat myös sisimmässään käymään usein raskaita ratkaisutaisteluja etsiessään itselleen ja tälle nuorisolle tietä.

Senvuoksi ovat nämä johtajanne saaneet uutta innostusta työssänsä nähdessänsä sen tulen, joka palaa edelleenkin tämän nuorison sydämissä vaikka maailma on koettanut sitä tulta sammuksiin puhaltaa.

Tällä leirillä on sinimustia nuorukaisia, jotka ovat kesä kesän perästä tulleet tänne Aholankankaan leiritulien ääreen, onpa sellaisiakin, jotka ovat täällä olleet neljänä kesänä peräkkäin. Olen kuullut joidenkin sanovan, ettei tällä leirillä ole niin suurta innostusta kuin oli Kuortaneen ensimmäisellä leirillä. Voi olla niin, mutta on huomattava ettei sellaisen korkean innostuksen aikaa voi pitkälti kestää missään aatteellisessa työssä. Ensimmäisen palavan innostuksen aikaa tulee seurata *syventymisen* aika ja *jokapäiväisen arkisen työn aika.* Siinä kysytään meiltä onko meillä todella uskollisuutta ihanteitamme kohtaan.

Tätä nuorisoa on sanottu pinnalliseksi, hurahtaneeksi nuorisoksi, joka seuraa vain massoina johtajiansa. Minä rohkenen sanoa, että pinnallisempaa on varmaan se vapaamielinen nuoriso, joka kuluttaa tanssisalien lattioita koko nuoruutensa ajan. Tämä nuoriso tuntee ajan raskaan painon ahdistavan tuntojansa ja senvuoksi se etsii tietä itsellensä ja kansallensa. Olen huomannut kuinka tällä leirillä on ilmennyt polttavaa hätää nuorison tulevaisuudesta ja kansan tulevaisuudesta. Senvuoksi on tälle leirille ollut ominaista eräänlainen pyrkimys syventymiseen ja itsetutkisteluun.

Kutenkin on meidän muistettava, että niin välttämätöntä kuin syventyminen meitä lähellä oleviin kysymyksiin onkin löytyy pelastus ennenkaikkea nuorison *välittömän taistelun kautta.* — *Ei järjestömme ole mikään filosofinen järjestelmä vaan taistelujärjestö. Emme ole mitään filosoofeja vaan taistelevia „sinimustia"* — Tällaisen taistelun lopulliset ratkaisut tehdään *iskemällä* eikä miettimällä. — Tämä on aina ollut nuoruuden filosofiaa ja tulee sitä aina olemaan. Kun tämä nuoriso kutsutaan lippujen alle ei sen paikka ole luentosalissa eikä sen tarvitse tuntea fascismin tosi kansallissosialismin teoriaa, sen tulee vain: *„Uskoa, totella ja taistella".*

Teistä monet joutuvat taistelemaan aatteensa puolesta yksin, muista eristettynä, lakkaamattoman vihan ja ylenkatseen alla. — Mutta muistakoon jokainen sen minkä olen monesti sanonut: *„Vastustajien viha on eteenpäinmenomme ehdoton edellytys".* — Niin kauan kun saamme osaksemme vastustusta ja vihaa on kurssimme oikea. — *Kulkekaa aina vastatuuleen niin pääsette perille.* Niin teki nuori sotilas Salmijärven taistelun jälkeen Petsamon retken aikana. Hän tuli lumisokeaksi eksyen joukostansa, mutta hän tiesi vain, että omat joukot ovat pohjoisessa ja pohjoisesta tuulee. Sokeana hän ryömi tunturien poikki pohjoista kohti tuntien aina kasvoillaan pohjatuulen hyisen viiman ja niin hän pääsi perille kahden vuorokauden ponnistelujen jälkeen. Nuoret, kulkekaa tekin vasten tuulta, kulkekaa vaikka ryömien jos ette muuten jaksa, mutta muistakaa: *Aina vasten tuulta!*

Tiedän varsin hyvin, että moni teistä tuntee, että tie eteenpäin on aivan tukossa. — Mutta jos niinkin olisi on olemassa yksi tie, jota ei voida koskaan tuketa ja se on tie *ylöspäin.* Tätä tietä me käytämme liian vähän ja sen käyttäminen olisi kuitenkin työssämme kaikkein tärkein asia. Kun Sinä kurssilainen nyt palaat työpaikallesi ja mietit kenelle sinun olisi ensinnä asiastamme puhuttava, sanoisin: Puhu kaikkein

VARTIOTULET
EIVÄT OLE SAMMUNEET



Kuortaneen neljäs leiri.



„— Tie kulkisi vaikka sinne, missä kuolon kellot sois."

Suomen sodan onnettomina päivinä käytiin Kuortaneen Ruonalla luja taistelu, jossa suomalaiset pysyivät lyömättöminä. Mutta illalla, kun vartijain piti sytyttää tulensa, näkivät ryssät, että Ruonan mäellä ei ollutkaan vartijoita valvomassa. Hammasta purren, kivääriperiä raivoissaan murskaten peräytyivät suomalaiset soturit paikalta, jota oli useitten kymmenien aseveljien veri punannut. Nämä Ruonan kummun alla lepäävät Suomen sodan sankarit huutavat jälkipolvelle: *Älkää antako vartiotulen sammua!*

Tuon varoittavan lauseen on Suomen kansallismielinen nuoriso ottanut omien leiriensä tunnukseksi. Vuonna 1934, jolloin sytytimme ensimmäiset nuotiomme Aholankankaalle, meille jo kerrottiin Ruonan soturien kohtalosta, vuonna 1935, jolloin Sinimusta-järjestö eli voimainsa aikaa, tiesimme jo, että tultamme yritetään sammuttaa, ja kun vuosi sitten sitä yritettiin tehdä, vannoimme, että meidän tulemme eivät saa sammua me emme peräänny.

Ja vartiotulet eivät ole sammuneet. 28. 6. nähtiin „Kyynel ja kiitos kumpunne loi", taas puoleentoista sataan nouseva nuorisojoukko Aholankankaan leiriaukealla avoneliössä lippusalon ympärillä. Leirien alkajaistilaisuus oli juhlallinen. Nuorisojaoston johtaja, tyttö- ja poikaleirien johtajat sekä leirien kouluutuspäällikkö puhuivat nuorisolle muistuttaen Kuortaneen leirien vanhoista perinteistä ja siellä vallitsevasta hengestä. Kuortaneen neljänsien leirien lipun noustessa salkoon tekivät heimoliput kunniaa rivistöjen seisoessa liikkumattomina kohotetuin käsin. — Tilaisuus teki leiriläisiin, joista yli puolet oli Kuortaneella ensimmäistä kertaa, syvän vaikutuksen.

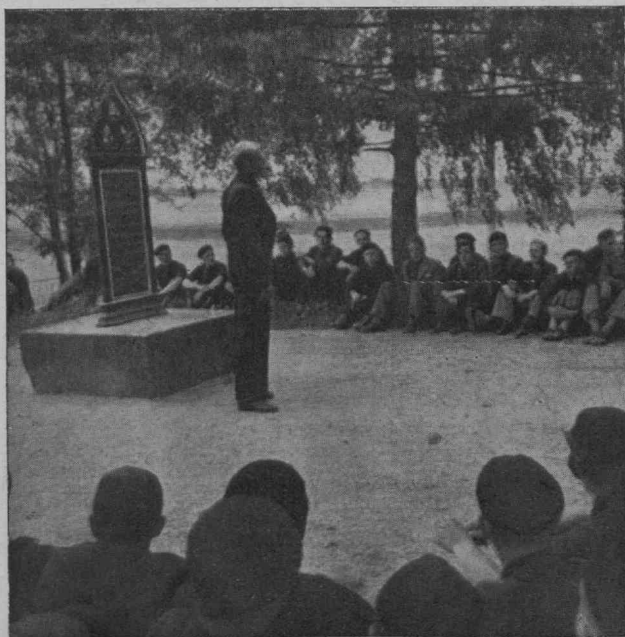
Leirien ohjelma oli tällä kertaa melkoisesti vaihtelevampi kuin ennen. Runsaasti ulkoilua ja urheilua, käytännöllisiä harjoituksia ja lujaa kuria sovellettiin leirien ohjelmaan. — Puhujataito on kansallismielisen nuorisomme keskuudessa yhä kehittynyt ja syventynyt. Harjoituspuheitten perusteella voidaan sanoa, että kansallismieliselle nuorisolle on kehittymässä uusia puhuja-

---

ensimäisenä Jumalalle. Puhu Hänelle tämän nuorison hädästä, puhu sen johtajista, puhu koko kansasi tulevaisuudesta. *Tässä on Sinun tärkein poliittinen tehtäväsi tällä hetkellä.* Jos jumala saa otetuksi tämän nuorison käsiinsä ei sen voittokulkua voi mikään estää.

Tuolla Aholankankaan leiritulen ääressä on tuntunut toisinaan siltä kuin siellä olisi lyönyt kättä toistensa kanssa se nuoriso, joka on jo maan alla ja, joka on maan päällä. Juuri senvuoksi ei voi tätä nuorisoa olla rakastamatta kun se muistuttaa niin suuresti sitä nuorisoa joka kerran antoi henkensä tämän maan ja sen heimokansojen puolesta. *Kulkekaa uskollisesti sen nuorison jälkiä tulevaisuutta kohti.* — Teidän täytyy pysyä yksimielisinä keskenänne teidän täytyy tinkimättä tehdä velvollisuutenne. — *Me luotamme teihin ja uskomme tämän nuorison tulevaisuuteen ja sen mukaan Isänmaan suureen tulevaisuuteen.*

Elias Simojoki.



Suomen sodan sankarien muistomerkin äärellä Lapualla.



Tyttöleiri saapuu iltahartauteen.

kykyjä, jotka tulevat aikanaan vielä lyömään lujastikin fascismin puolesta.

Luentojen aiheet koskettelivat etupäässä uuden valtioajatuksen luonnetta ja nuorisokasvatusta fascistisesti heränneissä maissa.

Leirien hengelle aivan ratkaisevana oli retki Lapualla. 1. 7. Erikoisen liikuttaviksi muodostuivat nuorison kunniakäynnit lakeuksien herännäisyyden johtomiesten Niilo Kustaa Malmbergin ja Vilhelmi Malmivaaran sekä Lakeuksien talonpoikaispäällikön Vihtori Kosolan haudoilla, joissa puhuivat SmP Simojoki ja toim. Lius. Suomen sodan monumentin äärellä piti kapt. Vihantola erittäin tyhjentävän esitelmän Lapuan taistelusta. Juhlassa Lapuan Seurahuoneella oli alkaneesta heinäajasta ja Ylivieskan herättäjäjuhlista huolimatta kansaa sali aivan täynnä. — Mieliala oli korkealla yöllä palattaessa siitä pitäjästä, joka on näytellyt niin ratkaisevaa osaa koko isänmaamme historiassa. — Varsinkin oli taistelumieli korkealla niitten kurssilaisten keskuudessa jotka suorittivat pyörillä tämän neljä penikulmaa pitkän paluumatkan. — „Suomen nuoriso on hakenut tietä taistelulleen, nyt se on löydetty” lausui eräskin leiriläinen retken päätyttyä.

Jos joku Eero saisi tietää, että leireille saapui Alavuden asemalta myös yli 100 kiloa painava lähetys, jonka sisällykseksi oli merkitty „kaasua”, saisi hänen patkulisydämensä varmaan jo edeltä käsin ylimääräisiä tykytyksiä. Voimme kuitenkin häntä rauhoittaa sillä, että lähetys sisälsi yksinomaan opetusvälineitä kaasutorjuntaharjoitusta varten. Leirejä suunniteltaessa oli nim. otettu huomiooon myös ne vaatimukset, joita sotatilanne asettaa jokaiselle kansalaiselle ja koetettiin luoda kurssilaisille käsitys siitä, miten siviiliväestöön kuuluvan tulee toimia onnettomuuden kohdatessa maata. Eräitten etelä-pohjalaisten aktivistien vierailu teki leiriläisiin varmaan oman voimakkaan vaikutuksensa. Koskaan aikaisemmin ei ole laulu niin voimakkaana leirillä kaikunut, kuin „Isontalon Antin” lopettaessa puheensa Ampumamajalla.

Oman lukunsa ansaitsevat iltanuotiot, joitten äärellä kuunneltiin jälleen kertomuksia kaksi vuosikymmentä sitten suoritetuista sankariteoista ja uneksittiin ylpeitä unia kansamme suuresta tulevaisuudesta. Lippusalon ja nuotion ympärille muodostettu veljesketju hiljentyi joka ilta „Iltarukoukseen”.

Viimeisenä leiripäivänä osallistuttiin jumalanpalvelukseen Kuortaneen kirkossa, tehtiin traditionaalinen kunniakäynti Kuortaneen sankaripatsaalle ja pidettiin voimakas lopettajaisjuhla, jossa puhuivat Anna-Liisa Heikinheimo, Elias Simojoki ja Viljo Lius. Erikoismaininnan ansaitsee erinomaisesti näytelty „Jääkärit”-näytelmä, jonka hengessä ja tapahtumissa me näimme niin tavattoman paljon nykyisen nuorison taistelua kuvaavaa.

Leirien ollessa kerääntyneenä viimeiseen lipunlaskuun Nuorisojaoston johtaja julisti kurssit päättyneeksi ja puhui aiheesta „Iskemme aamun nähden, siemen, veljet, on työ.” — Siemen on todellakin kylvetty jälleen kansallisen nuorisomme työsarkaan, siemen, jonka itämistä ja kehittymistä kerran viljaksi ei kukaan voi estää.

(Jatk. siv. 264).



Muuan työpalvelusryhmä leirialuetta kunnostamassa.

SATU

Kirj. HEIKKI ASUNTA

Sai viisi poikalasta emorastas,
kun huolitellen hautoi muniansa,
ja uneksien äidinuniansa
hän heidän kasvatuksestansa vastas.

Niin kesä vieri; kodin orren alle
jo pyrki alituinen epäsopu.
„Ei", tuumi emo, "arkihuolet lopu,
jos yksikään ei lähde maailmalle."

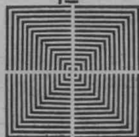
Niin tehdään pesänselvitys ja jako,
ja emo antaa ohjeet matkan suhteen.
Hän lausuu: "Kelpokurituksen, nuhteen
te saitte, älkää sitä unohtako."

"Mut tarkoin ajatellen seikan erään.
ma muistan valaistusta vaille jääneen:
Ei koskaan puhua saa yhteen ääneen,
vaan kukin kerrallansa, vuoron perään!
Ken alituiseen tahtoo suutaan piestä,
ei rastas-arvoansa todista,
ja oikein mustata on sitä miestä:
tuo kelvottomasta on kodista."

Muut kuuntelevat varsin vakavina,
mut mieli keskimmäisen poikarastaan
on aina ollut muitten mieltä vastaan
ja nytkin häntä huvittaisi kina.

Hän hylkää moiset ohjeet ilman muuta
ja emon neuvoessa murtaa suuta
kuin vaivais häntä vatsankivistys.
Ja emo suuttuu: "Missä sivistys"!?
Juur' tässä kun ma sua opetan
sa puhut, ennenkuin ma lopetan;
niin itses häpäiset sa kaikkein nähden!
Voi, mihin virkaan aiot, herran tähden
sa kurjan elämäsi ajaksi!?

Tää vastas: "KANSANEDUSTAJAKSI".



ULKOPOLIITTINEN KATSAUS

X.


Mussolini on historian parhaimpia puhujia

Kohta on vuosi kulunut Espanjan veristen taisteluiden alkamisesta ja sota yhä vain jatkuu suurvaltojen suosiollisella myötävaikutuksella. Tosin ryssä ei nyt omiensa päitten listimiseltä oikein jouda täydellä höyryllä touhuamaan, mutta tilalla on punaisille suopea Englanti. Niin pitkälle on Italian pelko johtanut tämän moraalin esivartijan, että se salaa antaa tukeaan jopa murhajoukkioillekin. Ovat ehkä loukkaantuneet eräästä Mussolinin pitämästä puheesta, jossa tämä leikkiä laskien lausui, että „olipa kerran olemassa Britannia niminen saari, jonka eräs roomalainen legiona valloitti”.

Espanjan juttuun ovat kohta kaikki lopullisesti sotkeutuneet. Italiassa kerrottiin heikäläisiä siellä olevan n. 80,000 miestä ja ryssiä vielä runsaammin. Samoin on sinne kertynyt „haudattaviksi” kaiken maailman härkäpäisimmät kommunistit — joten jos sota jatkuu tarpeeksi kauan — päästään niistäkin eroon.

Meidän „hallituksemme” pitää tietysti värinsä mukaisesti edelleenkin yllä diplomaattisia suhteita Espanjan punakomissaareihin — tosin kyllä Lissabonista käsin. Ilmasta pudotettujen pommien räjähdysten kuuleminen taitaisi liiaksi käydä hermoille — kuten Ullan Einolle aikanaan tykin jyske rintamalla. Punamultarintama ja exellenssi Holsti ovat kertakaikkiaan asennoituneet Englannin vanaveteen eikä niitä siitä saa irti kuin repäisemällä — tietysti sopivana ajankohtana.

Voimme muuten tiedoittaa Herra Holstille että sitä kuuluisaa Moskovan matkaa kyseltiin kaikkialla Keski-Euroopassa ja käsitys oli yleinen että olemme nyt ryssän kainalossa. Jos eräät sitä ovatkin tai ainakin Tarton rauhan aikoina olivat, selitimme tapaamillemme henkilöille, että exellenssi, Elanto ja Kirvu eivät sentään ole koko Suomi ja varsinkaan ei sen aktivistinen osa. Suomen politiikka hölkyttelee aina rauhan päivinä „patculilinjaa”, mutta aina ennen ojaan ajoa me — aktivistinen vähemmistö — riipaisemme kärrit takaisin tielle. Niin kävi v. 1918, v. 1930 ja käy noin v. 1940 (?). Exellenssin politiiikka muodostaa vain kärpäsen täplän — ja ruman — Suomen historian lehdillä.

Jäädessämme odottamaan että isä Stalin „palkitsee” asianmukaisesti myös Wallach — Litvinov — Finkelsteiniä — exellenssin n.s. poskiystävää rupeamme jännäämään Kauko Idän tapahtumia. Tosin emme vielä tahdo uskoa että pienet urheat ystävämme lopullisesti alkaisivat ryssän löylyttämisen Amur-joen varsilla — ellei heillä ole varmat tiedot ryssien sisäisten olojen kestämättömyydestä. Mahdollisesti myös loppukamppailun alkamisesta Blücherin ja isä Stalinin välillä?

Valitettavasti ei ryssä pysty mihinkään suurempaan vastarintaan, kuten se ei pystynyt keisarienkaan aikana. Sen mitä siellä pantiin „töpinäksi” sen tekivät suurelta osalta vierasheimoiset — valitettavasti myös joitakin koukkuneniä joukossa — joita ei siihen aikaan osattu varoa.

Mutta ehkäpä mädäntymisprosessi on nyt tarpeeksi pitkälle kehittynyt ja kaalitynnyri on halkeamaisillaan. Jos niin on — emme me ainakaan surusta itke emmekä varoita Japania hätiköimästä.

Lopuksi suurena salaisuutena huhu, jonka kehoittaisin exellenssin tarkistuttamaan. Eräässä maassa kerrottiin että marsalkka Blombergin käydessä Italiassa, siellä vieraili myös incognito Japanin tärkein sotilashenkilö. Olisikohan ryssän asiasta kolmisin keskusteltu?

Paavo S.

NIINKUIN VARKAAT YÖLLÄ

— Muistelma „junkkareista" —

Kirj. L. Vihantola.

Nuorisolla on kaikkina aikoina ollut muutamia erikoispiirteitä. Se ihailee kaikkea suurta, on sankarien palvoja ja omaksuessaan jonkun aatteen, se haluaa tämän aatteen innoittamana välttämättömästi suorittaa myös tekoja.

Hyvät nuoret, te jotka nyt näette suuria näkyjä, uskotte niihin ja olette valmiit noiden näkemysten puolesta toimimaan ja taistelemaan, teille tahdon muistojeni komeroista esittää erään tapahtuman sen nuorison elämästä, jolle Suomen itsenäisyys oli kirkastunut totuudeksi ja joka oli valmis antamaan henkensä sen puolesta.

Oli vuosi 1917. Lapualaiset koulupojat olivat perustaneet salaisen seuran, Junkkariklubin, jonka tarkoituksena oli toimia Suomen ja heimokansojen vapautuksen hyväksi. Seuraan kuului kaksikymmentä jäsentä, jotka uskoivat vuorenvankasti suureen tehtäväänsä ja jotka olivat valmiit tekemään mitä hyvänsä asiansa puolesta.

Joulukuu, mainittuna vuonna, oli ollut hiljainen, ei edes asehankintamatkoja oltu suoritettu. Oli näinollen luonnollista, että junkkarit, jotka tahtoivat olla työssä ja touhussa, nyt kysyivät toinen toisiltaan, mitä nyt olisi tehtävä. Tällainen hiljainen aika tylsistyttää ja tekee uneliaaksi. Tällaisten ajatusten vaivaamina oltiin taas koolla Vikmanin poikain asunnossa, johon tavallisesti kokoonnuttiin pohtimaan ajan suurista kysymyksistä. Nyt kuitenkaan ei puhe luistanut, vaan jokainen tuijotti ajatuksiin vaipuneena kamarin kattoon miettien, mitä voisi tällä hetkellä tehdä. Tekoja, tekoja huokui jokaisen pintanahasta. Aatteet ilman tekoja eivät merkitse mitään Aikansa siinä tuijoteltua, eräs joukosta heräsi aatoster maailmasta, hänen silmänsä kirkastuivat ja jo ennen kuin hän sanaakaan lausui, arvattiin, että nyt vihdoinkin tulisi jotain mielenkiintoista. Eikä siinä petytty. „Minulla on loistava aate", hän virkkoi ja jännittyneinä kuunneltiin hänen esitystään.

„Kuulkaapa pojat", hän asiaansa selosti, „olemmehan lähettäneet Vimpeliin kursseille Ilmari Laurilan, Paavo Sarparannan ja Tauno Väisäsen. Nyt kun he ovat siellä, niin eikö ole meidän kunnia-asiamme hommata heille ratsut, niin että heidän ei tarvitse marssia kuin tavalliset sotilaat. — Ja kuulkaa, Tynjälässä ovat ryssien hevoset, eikö mennä ja varasteta ne, sekä kuljeteta niitä sitten Vimpeliin". Iloisesti hihkaisemalla otettiin tämä tieto vastaan, pääsihän taas työhön ja toimintaan. Nyt alkoi oikea puheensorina ja sinä joulukuun iltana suunniteltiin Vikmanin yläkerroksessa oikeaa suurpamausta. Varkaus oli pantava toimeen ja heti. Suunnitelma oli selvä ja yksinkertainen. Nimitettiin kaksi, joiden seuraavana päivänä piti mennä Tynjälään ja silloin irroittaa pari lautaa siitä vajasta, jossa hevosia säilytettiin. Yöllä, senjälkeen kun vartiomies oli nukahtanut, näihin aikoihin „svaboda" oli vallalla ryssien keskuudessa ja vartiomieskin näinollen nukahti, kun kyllästyi valvomaan, hiivittäisiin sitten irroitettujen lankkujen synnyttämästä aukosta sisään, otettaisiin hevoset ja vietäisiin ne rantatöyrän suojaan ja sieltä sitten lähdettäisiin ratsastamaan Vimpeliin, jonne matkaa tulee noin 50 kilometriä. Näin yksinkertainen oli suunnitelma, ei silloin ajateltu, miten tuollainen matka suoritetaan kovana pakkasyönä, ei ajateltu muonitusta eikä muitakaan huomioonotettavia seikkoja. Sellaisia kai ovat nuoret olleet kaikkina aikoina.

Tuli sitten suoritushetki. Yön hiljaisuudessa kulki 6 junkkaria jonossa Tynjälää kohti. Siellä vallitsi suuri rauha, sillä ryssät olivat vaipuneet syvään uneen ja vartiomies muiden mukana. Ryömittiin yksitellen ahtaasta aukosta sisälle vajaan. Vaja oli pimeä, eikä valoja uskallettu sytyttää. Toiset alkoivat päästellä hevosia irti, toisten taas oli määrä asettaa suitset suuhun ja satulat selkään. Nyt kuitenkin huomattiin kauhulla, että ryssät olivatkin korjanneet suitset ja satulat omiin makuusuojiinsa.

Pidettiin lyhyt sotaneuvottelu ja päätökseksi tuli, että nyt ei auta muu kuin tunkeutua ryssien makuusuojaan ja yrittää sieltä saada nuo tärkeät välineet. Sanoista tekoihin. Kolme sai määräyksen lähteä sisälle, muiden jäädessä varmistamaan paluutie. Nyt alkoi jännittävä hetki, hiivittäessä sisälle makuusuojaan, sydän löi haljetakseen ja mieltä askarrutti kysymys onnistutaanko vai joudutaanko kiinni. Otettiin varovaisia askelia ja lopulta päästiin tuvan ovelle. Ryssät kuorsasivat täyttä päätä ja tuolla naulakoissa olivat suitset ja satulat. Ei muuta kuin eteenpäin. Äkkiä narahti lattialauta, sydän oli lakata lyömästä, jokohan nyt ryssät heräävät. Odotettiin silmä kovana ja jalat valmiina kiireiseen pakoon. Ryssät edelleen kuorsasivat. Lähdettiin etenemään, mutta nyt tapahtui kommellus, eräs junkkareista kompastui ja siitä syntyi hirveä ääni, eräs ryssä heräsi ja alkoi unisin silmin tuijotella ympärilleen, tupa oli kuitenkin siksi

(Jatk. siv, 266)

Kansallisten urheilujen mukana ratsastus jälleen oikeaan arvoonsa.

Kirj. ratsumest. Martti Santavuori.

Jokainen tämän lehden lukijoista on varmaankin historiallisia romaaneja lukiessaan tavannut niistä sananparren „selkähevosella", t.s. ratsain. Ei ole suinkaan sattuma, että tämä liikkumistapa on saanut oman nasevan ilmaisunsa suomen kielessä, vaan juttu johtuu siitä, että ratsastus on hiihdon jälkeen ollut yleisin liikkumistapa maassamme. Milläpä muulla tavoin kuin ratsain olisikaan Suomen tiettömissä korvissa taivalta tehty.

Ja mitä tulee ratsuväkiperinteisiin, ei Suomi ole siinäkään suhteessa suinkaan mikään heikko maa. Ovathan hakkapeliittamme jo ammoin pitäneet huolen siitä, että suomalaisten ratsumieskunto ja hevoskunto ymmärrettiin kohottaa niille kuuluvaan kurssiin.

Varsinainen ratsastusurheilu on olosuhteista johtuen kuitenkin maassamme vielä varsin nuorta. Mutta niin ei tarvitse olla iankaikkisuuteen asti. Ratsastuksella on urheiluna siksi paljon hyviä puolia, että kannattaa tehdä kaikkensa sen hyväksi. Ennen kaikkea se on saatava yleiseksi. On päästävä siitä, että ratsastusta pidetään jonkunlaisena „yläluokkien" urheiluna. Loistohevosten pitäminen on tietysti kallista hommaa, mutta maassamme on kymmeniätuhansia tyttöjä ja poikia, joilla on tilaisuus ratsastaa melko pienillä kustannuksilla. Tarkoitan niitä kaikkia, jotka ovat kyllin onnellisia omistaakseen yleensä kotonaan hevosen. Satulan hankkiminen ei ole silloin ylivoimainen „tinki". Ja satulan mukana aukeaa jokaiselle hevosenomistajalle ja hänen lapsilleen mahdollisuus kaikkeen siihen huviin ja hyötyyn, mitä tuo ritarillinen ja reipas urheilumuoto tuottaa.

Jokaisessa pitäjässä on senverran ratsuväessä palvellutta väkeä, että voi opettaa alottelevalle tärkeimmät perusseikat, oikean istunnan, ohjasten- ja pohkeidenkäytön alkeet. Alunperin on muistettava, että suitset ja satula on tarkoin sovitettava hevosen mukaan, niin ettei hevonen saa „lyöttymiä", sekä vatsavyö muistettava kiristää kyllin lujalle. Ratsastuksen hauskin puoli ei ole kovaa ajaminen, sen osaa kuka idiootti tahansa, joka yleensä satulaan pystyy nousemaan, vaan hauskinta on päästä aina uskollisen, elävän toverin, hevosen, kanssa raikkaaseen ulkoilmaan, hankkia itselleen ja hevoselle terveellistä, norjentavaa liikuntoa, katsella maailmaa vähän tavallista tasoa ylempää ja tuntea terveen raikkaan elämänilon virtaavan suoniinsa.

Tämän lehden lukija! Jos olet sikäli onnellisessa asemassa, että sinun kotonasi on hevosia; hanki itsellesi satula. Pyydä lähin ratsuväessä palvellut mies opettamaan sinulle istunta satulassa ja ohjasote, pyydä häntä auttamaan sinua kevyen ravin ja laukan salaisuuksiin, ja niin olet perehtynyt korvaamattomaan urheilulajiin, joka tuottaa itsellesi iloa ja terveyttä ja yksitoikkoiseen työhön tympeytyneelle hevoselle sen kipeästi kaipaamaa norjentavaa voimistelua.

Mutta — älä kisko hevosestasi irti kaikkea mitä siitä lähtee. Hevonen on toverisi eikä vihollisesi. Ratsastus ei saa tulla sille rasitukseksi vaan joutohetkien huviksi, niinkuin sinullekin. Käsittele hyvin hevostasi, aja aina siivoa ravia kun ravia ajat, vältä kaikkea reuhtomista ja karkeutta, sillä jos sellaisia harrastat, näkee kuka tahansa, ettei Sinusta koskaan tulekaan ratsumiestä. Pidä hevosesi ja ratsastusvälineesi puhtaana, mielesi iloisena ja rohkeana, ja muista, että pienten, metsäteillä ja poluilla vastaan tulevien esteiden ylittäminen on hevosesta hauskaa. Pidä mielessäsi ja sano muillekin, että esteiden ratsastaminen on paras tapa saada hevonen luopumaan aiturinviasta. Älä piiskaa hevosta yli esteen, vaan anna sen omia aikojaan hyvässä laukassa ja paikassa, jossa on tilaa, loikkia pienten esteiden yli.

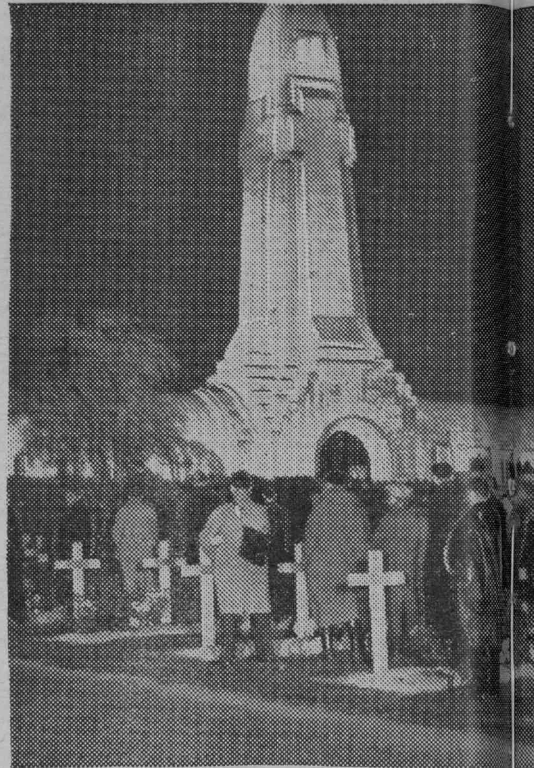


Kuva ratsastavasta Sotamarsalkasta on painunut syvälle kansamme mieleen.

Ruutitynny



Tämä juutalainen (Leon Blum) on tullut huomaamaan, että Ranskan sotkuisen finanssitilanteen selvittäminen on paljon vaikeampaa kuin pelihelvetin pito ja luopunut pääministerin salkusta.



Viime syksynä ojensivat maailmansodan rintamamieh
pa



Toinen „maailmansota" raivoaa yhä tälläkin hetkellä Espanjassa kiihkeänä. — Yllä veljessodan tuhoamia rakennuksia.



Punaisten patteri toiminnassa. — Li

yrin laidalta



ıiehet toisilleen kätensä rauhan merkeissä Werdunin taistelupaikalla.



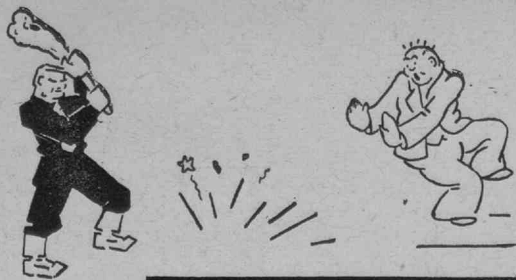
Tämä juutalainen (Vallach-Finkelstein-Litvinov) on kyennyt ennakkotiedoista huolimatta säilyttämään asemansa. — Viimeksi nähtiin hänet järjestämässä ryssän ja Japanin kireitä välejä Amurjoella.



Liekö kotoisin ryssän sotatarvevarastoista.



Miliisimiehiä antautumassa kansallisten armoille. — Punaisen Espanjan joukoissa vallitsevasta kurittomuudesta ja raakalaisteoista antaa järkyttävän kuvan äsken ilmestynyt „Antikominternin" julkaisu "Das Rotbuch über Spanien".



Sinimustan sivalluksia

7 sivallus.

Hovioikeus on antanut päätöksensä n.s. Eestin kapinajutussa. Piakkoin lienee siksi myös odotettavissa saman oikeusasteen ratkaisu Sinimustajärjestön lakkauttamisen suhteen. Nyt julkisuuteen tullut päätös sisältää eräitä merkittäviä toteamuksia.

Ensinnäkin on ilolla todettava, että maisteri Helanen nyt on päässyt häneen kohdistetusta ajojahdista pelkällä säikähdyksellä. Hovioikeus on todennut oikeaksi sen, minkä jokainen ajatteleva kansalainen ilman muuta oli ymmärtänyt. Maisteri Helanen ei ollut sekaaantunut juttuun.

On siksi syytä palauttaa mieliin, miten kiihkeästi aikaisemmin hyökättiin maisteri Helasen kimppuun patenttilailliselta taholta aina Eestin virallisia piirejä myöten. Kaikki rehtiyden ja tahdillisuuden vaatimukset syrjäyttäen yritettiin silloin halventaa heidän silmätikkunaan olevan aatteen miehen kunniaa. Systeemilehdistö, kokoomuskin puolella kantilla mukana, pauhasi päivä päivältä samaa silmitöntä vihaansa.

Lienevät saaneet nyt kylmän suihkun niskaansa. Hovioikeus ei ole antanut asiattomien voimien vaikuttaa ratkaisuunsa ja on sanellut päätöksensä kylmien tosiasioiden mukaan puoluemiesten toivomuksista piittaamatta.

Ja niinhän täytyykin olla. Oikeutta ei voida hävittää, vaikka sitä tilapäisesti ehkä voidaankin polkea. Henkilökohtainen halu tuhota vastustaja ja riistää hänen kunniansa ei käy oikeudesta, vaikka toiset sitä kuinkakin toivoisivat. Ei käy sivistysmaassa. Jossakin Venäjällä, mutta ei Rajajoen tällä puolella.

Muiltakin osiltaan on juttu kuivunut huomattavasti kokoon siitä, millaiseksi se vielä raastuvanoikeuden käsittelyn aikana koetettiin paisuttaa. Tällä täytynee oikeuden nimessä olla seurauksia myöskin Sinimustajärjestön lakkauttamista koskevan oikeusjutun suhteen. Sillä lakkauttamisen pääperustanahan oli juuri järjestön eräiden jäsenten osallisuus Eestin tapahtumiin.

Kun ollaan päädytty vain yhteen ehdottomaan rangaistukseen en tässä ota huomioon, että asia luultavasti vielä menee korkeimpaan oikeuteen, jossa saadaan lopullinen selvyys siitä, onko todella Suomen lain mukaan kyseessä rikos, eräät asiantuntijat ovat kieltäneet *(minkä)* — niin, jo tässä vaiheessa tuntuu maallikolta siltä, että pohja Sinimustajärjestön lakkauttamisvaatimukselta lievemmin sanoen alkaa horjua. Ei totisesti jaksa käsittää, että järjestön parin jäsenen sekaantuminen juttuun, jonka rikoksellisuudesta asiantuntijatkin ovat eri mieltä, olisi riittävä perusta koko järjestön tuhoamiseen.



Uuden Espanjan sankariuhri kenraali Mola tarkastamassa joukkoja hieman ennen kuolemaansa.

Ehkäpä oikeus lopulta tässäkin asiassa voittaa näin pian. Mitenkä silloin suu pannaan, kansanrintama?

8 sivallus.

Iskut ja vastaiskut jatkuvat Espanjassa. Mutta suunta pysyy silti horjumattomasti samana: Franco kulkee voittoa kohti. Bolshevismi ei kestä oikeuden rynnistyksen edessä. Viimeksi on Bilbao pelastettu Espanjalle. Mutta tuo voitto on maksanut kalliin hinnan. Kenraali Mola sai surmansa ennenkuin hän ehti päättää voitokkaan etenemisensä.

Koko Espanja on syvästi tuntenut raskaan menetyksensä. Me, jotka ulkopuolisina otamme osaa Espanjan suruun, näemme Molan kohtalossa elämän jylhien lakien kulun. *Vain kaikkein raskaimmin uhrein saavutetaan suuret voitot.* Oikeuden puolustaminen maailmassa vaatii yksilöt kokonaan ehdoitta. *Omat henkilökohtaiset edut ja toivomukset on jätettävä syrjään, kun isänmaa kutsuu, ja toisinaan on luovuttava niin paljosta, että se kokonaiselta kansalta tuntuu kohtuuttoman raskaalta.* On totta, että *koko se taistelu,* jota Espanjassa käydään *on yhtä tällaista uhria, mutta se on kauniilla tavalla henkilöistynyt Molan järkyttävässä kuolemassa.*

Teemme kunniaa Molalle ja hänen Espanjalleen.

Luoja Suomeamme varjelkoon! *Sivaltaja.*

"Kerran palaan ja sitten"...

Yhteiskunnallinen kertomussarja „Kaksi vuotta kuritushuonetta."

Kirjoittanut

Yrjö Kohonen



II.

Vähitellen alkoi suuttumus laskea. Viimein täytyi Heikkisen pysähtyä ja jäädä ihmettelemään, kuinka tällainen olikaan saattanut tapahtua. Epätoivo täytti hänen mielensä, sillä kaikki toiveet paremmasta elämästä olivat nyt vuosiksi, ehkä ainiaaksi menneet. Vain mielenkuohahdus ja tässä sitä nyt oltiin...

Hän seisoi kauan siinä, missä oli pyöränsä selästä noussut mieli täynnä vuoroin raivoa, vuoroin epätoivoa. Jospa menisi sopimaan!

Ei!

Hän hyppäsi pyöränsä selkään ja lähti ajamaan niin nopeasti kuin suinkin pääsi. Yön hämärtyessä hän tuli punaiseksi maalatun mökin luo, työnsi pyöränsä liiteriin ja astui tupaan. Siellä valvottiin.

— Ruoka on vielä pöydässä, nuori nainen virkkoi ystävällisesti. — Ajattelimme jo, että taisit jäädä kirkonkylään yöksi.

— En syö, tulija vastasi jurosti.

— Mikä sinua vaivaa? Olet niin kummallinen.

— Kaikki on nyt lopussa, aivan kaikki.

Mies löi hattunsa naulaan ja heittäytyi raskaasti vuoteelleen.

— Kaikki on nyt lopussa?! Mikä sinua vaivaa, Ilmari?

Nuori nainen kiirehti lattian yli ja heittäytyi itkien hänen kaulaansa. Hetken kuluttua hän jatkoi:

— Miksi et kerro mitään? Mitä on tapahtunut? Oletko...? Oi!

Mies laski kätensä hänen hiuksilleen ja silitti niitä hiljaa, hellävaroen.

— Puhu jotakin, kerro... Oh, tämä on kauheaa.

Hetken kuluttua mies virkkoi:

— Markkanen loukkasi minua, ja minä löin häntä.

— Kuoliko hän?

— En tiedä.

— Voi meitä! Siihen meni kaikki, kaikki...

Nuori nainen itki hillittömästi. Miehestä tuntui se vastenmieliseltä, ja hän yritti lohduttaa:

— Sille ei voi nyt kerta kaikkiaan mitään.

Nyt puuttui puheeseen vanha vaimo, joka oli tähän saakka äänettömänä puuhaillut lieden luona:

— Sinun pitäisi ottaa asiasta selvä ja yrittää sopia, jos se on mahdollista.

Mies nousi kiivaasti istualleen ja sanoi:

— En ikinä tahdo mennä Markkaselta armoa pyytämään. Hän se alotti.

— Anteeksianto sovittaa maailmassa paljon.

Pirtissä oli kauan hiljaista. Viimein nuori nainen virkkoi:

— Jospa sinä sittenkin menisit, rakkaani! Kaikki voisi tulla jälleen hyväksi.

— Minä en mene. Se on selvä asia.

— Sitten minä menen, vanha vaimo virkkoi päättäväisesti. — Nyt voi kaikki vielä selvitä.

Kun mies ei vastustellut, siisti hän itsensä, muutti leningin ja kampasi hiuksensa. Hetken kuluttua hän oli vetänyt vanhan palttonsa ylleen ja solminut kirkkohuivin päähänsä.

— Kello on tosin jo kymmenen, hän sanoi, — mutta kun Markkasilla tavallisesti valvotaan puoleen yöhön, ehdin hyvin perille ennen maatemenoa.

Sitten hän lähti. Hän kiiruhti oikopolkua pitkin valtatielle ja alkoi puoli juoksua rientää kirkonkylää kohti.

Hän oli arvannut oikein: Markkasilla valvottiin vielä. Hän astui arasti sisään ja kesti kotvasen, ennenkuin hän uskalsi tiedustella, saisiko hän tavata isäntää. Hänelle vastattiin, että isäntä oli sairaana. Voitiinko ehkä hänen asiansa toimittaa muuten? Ei. Asia oli tärkeä ja kiireellinen ja lisäksi kahdenkeskinen.

Palvelustyttö katosi sisähuoneisiin, ja vanha vaimo jäi odottamaan tuntien jännityksenkin yli salaista iloa, ettei ainakaan kuolema ollut kysymyksessä.

Palvelustyttö palasi hetken kuluttua keittiöön ja kehoitti häntä käymään sisälle. Hän tunsi ensimmäisen kerran tällä matkalla pelkoa, mutta se, että käynnistä riippui erään tulevan kodin onni, antoi hänelle rohkeutta astua kunnallisneuvos Markkasen makuukamariin.

— Tulin... tuota... eihän vain kunnallisneuvos suuttu... puhumaan... tuota... hän alkoi hämillään uskaltamatta nostaa katsetta lattiasta.

— Tietysti Heikkisen asiasta, Markkasen ääni kuului vuoteesta kiukkuisena. — Viranomaiset saavat sen selvittää.

— Viranomaiset, poliisit... eihän...

— Asia on niin.

Huoneessa oli hetken hiljaista.

— Laki on puolellanne. Heikkinen tuomitaan vankilaan. Ei, se ei ole mahdollista.

— Vankila on roistojen paikka.

— Teillä ei ole sydäntä tehdä sellaista, ei koskaan. Hän on tehnyt rikoksen; sitä hän ei tahdo kieltää. On olemassa ihmisissä se jokin, joka sovittaa enemmän kuin vankila — toisella osallisella katumus, toisella anteeksianto. Olen tullut Heikkisen puolesta puhumaan. Kristittyjen on pyrittävä keskenään sovintoon.

— Viranomaiset saavat selvittää asian; olen sen jo sanonut.

— Voi Teitä! Ajatelkaa, että Te tuhoatte erään kodin, kahden, ehkä useammankin kodin elämän. Armahtakaa — Jumalan nimessä!

— Olen jo sanonut sanottavani. Oliko sinulla muuta asiaa?

Vaimo vaipui polvilleen lattialle ja ojensi kätensä miestä kohti. Kyynelet vierivät poskille. Hän huusi:

— Ei! Te ette saata olla niin julma. Se ei ole mahdollista.

— On jo kovin myöhäinen aika. Oliko sinulla muuta asiaa?

— Hyvä Jumala, onko tämä mahdollista?

Vaimo nousi ja horjui ulos. Hän tuskin huomasi, että hän laahusti hitaasti kotia kohti. Jokin hänessä huusi, että kaikki oli nyt lopussa. Ainoan tyttären, Kirstin, ja Ilmarin yhteenmenemistä ei voinut enää ajatella. Hyvä Jumala, oliko tämä mahdollista?!

Hänen täytyi ulkona tyynnyttää ajatuksiaan, ennenkuin hän uskalsi astua sisälle. Molemmat huomasivat heti, ettei käynti ollut onnistunut.

— Sen saattoi arvata, Heikkinen sanoi katkerasti. — Ei porvari anna anteeksi ...

— ... eikä tarvitsekaan.

— Ilmari!

— Ilmari! Älä puhu noin. Huomenna voi kaikki olla taas toisin.

— Mahdoton on mahdotonta. Tapahtumalla ei tosin ollut silminnäkijöitä. En voi kuitenkaan kieltää tapahtunutta. Vaikka maailma minua hurjaksi sanookin, ei se valehtelijaksi kuitenkaan koskaan voi sanoa, ei ennen, ei nyt eikä tulevaisuudessakaan.

— Anna Jumalan hoitaa tämä asia!

Keskustelu päättyi tähän, ja pienessä mökissä paneuduttiin vuoteisiin — odottamaan päivän valkenemista.

Seuraavana aamuna nousi vanha vaimo kuudelta ikkunan ääreen ja alkoi pitää silmällä tietä. Hän uskoi lujasti asian suotuisaksi kääntymiseen. Markkanen oli hyvän miehen maineessa, mutta toisinaan hän kyllä saattoi olla kova kuin kivi.

— Turhaan Te siinä katselette, Heikkinen sanoi tuon tuostakin. — Ei Markkanen helly.

— Luotan ihmisten hyvyyteen. Markkanen on useasti osottautunut hyvinkin hyväsydämiseksi mieheksi.

Keskustelu päättyi aina tähän. Vaimo jäi istumaan ikkunan ääreen, ja Heikkinen lojui edelleen vuoteessaan. Kirstillä oli usein asiaa navettaan; saattoi arvata, etteivät hänen hetkensä siellä olleet helppoja.

Puolen päivän tienoissa näki vaimo miehen lähestyvän taloa, ja iloinen odotus kävi väräyttäen kuin viileän käden hively hänen ruumiinsa läpi: Markkanen oli sitten kin mies sydämeltään. Jotakin tuttua oli tulijassa. Mutta — tämä ei ollut Markkanen eikä kukaan heikäläisistä, vaan — konstaapeli Oras. Jotakin romahti hänessä. Hän peitti kasvonsa käsiinsä ja juoksi pirtin ja pihan halki navettaan. Heluna, talon ainoa, vanha lehmä, söi siellä rauhallisesti soimesta heiniä ja nähdessään emäntänsä saapuvan se heilautti tuttavallisesti kytkintä ja ynähti tervehdyksen. Kun se tunsi naisen kietovan kädet kaulansa ympärille ja itkevän, tajusi se jotakin ratkaisevaa tapahtuneen ja koetti karkealla kielellä pyyhkiä kyynelet itkijän poskelta.

— Voi rakas Heluna! Jos tietäisit, jos tietäisit ... On vain yksi, johon voin enää luottaa — sinä. Voi rakas Heluna! Maailma on niin paha, niin paha.

Kesti kauan, ennenkuin hän uskalsi palata pirttiin.

— Täti kiltti, nyt minun täytyy lähteä, Heikkinen puhui karskisti, ääni hiukan väristen. — Kun tulee rahan tarve, myykää pyöräni! Käykää vankivyörälillä katsomassa! Odottakaa! Palaan kerran — ja sitten ... Hyvästi nyt ja kiitokset kaikesta! Älkää itkekö, täti ja Kirsti! Palaanhan minä kerran. Hyvästi nyt sitten!

Miehet poistuivat mökistä Ilmari edellä ja konstaapeli Oras perässä ja katosivat maantielle.

— — —

Lehdet kiinnittivät tapahtumaan vähän huomiota. Erään käräjäselostuksen yhteydessä sivuttiin se näin:

Tuontiyhtiön ylitirehtööri W. Markkasen työmies I. Heikkistä vastaan nostamassa jutussa todettiin H:n pikaistuksissa pahoinpidelleen M:sta, niin että tämä oli saanut siitä vaikeita sisäisiä vammoja, ja tuomitsi oikeus H:n R. L:n 21. luvun 5. §:n mukaan kahdeksi vuodeksi kuritushuoneeseen."

Työmies Ilmari Heikkinen palasi kerran kuritushuoneesta — ja sitten ... Siitä meille kertoo osa, jonka nimi on „Yhteiskunnan kiroamat". Mutta sitä ennen voi tapahtua muutakin.

Vartiotulet eivät ole ...

(Jatk. sivulta 255).

Veljesilta Ampumamajalla muodostui erittäin väkevätunnelmaiseksi. Ilmassa oli jo selvästä eron haikeata tuntua. Puheisiin, joissa leirien alussa oli ollut havaittavissa selvä pessimismin leima, oli nyt jo tullut voimakasta henkeä, sitä „entisaikojen innostusta", joka panee nuoren mielen niin kummasti liekehtimään. — Taistelulaulujaan laulaen hajosi Kuortaneen neljäs nuorisokurssi. Se oli saanut voimaa ja uskoa. Kuortaneen vanhat traditiot ovat säilyneet. Tänäkin hetkenä tämän kirjoittajan mielessä kaikuvat leireillä opitun taistelulaulun sanat, ja tunnen, että ne eivät ole mitään „liian innostuksen" tuotteita, vaan että niissä piilee totuus. Olkoon tämä nuoriso sitten voitettua ja voittajanuorisoa, sen huulilla täytyy aina voimakkaana kaikua:

„Me marssimme vaikkapa minne,—
ken meitä estää vois.
Tie kulkisi vaikka sinne,
missä kuolon kellot sois."

V. L.



Metsäsissi Hannu Aapranpoika

Kertomus Roth'in ja Spoof'in päiviltä

(Jatk.) Kirj. *Heikki Asunta.*

„All right", sanoi Manuel ja alkoi taaperrella muina miehinä eteenpäin, Mutta Hannu Aapranpoika lymysi vielä hetkiseksi tiepuoleen ja myönsi itselleen, että sydän läpätti tavallista lennokkaammin.

Äkkiä hän hypähti jalkeilleen ja nosti pyssyn perän poskelleen. Risut risahtelivat aivan lähellä askeleitten alla, eikä Hannu Aapran pojalla enää ollut aikaa valita parempaa piilopaikkaa itselleen. Hana kohosi arvelematta iskuasentoon, ja vähältä piti, ettei se tehnyt tehtäväänsä.

Mutta Manuel sieltä vain tulla taapersi yhtä rauhallisena kuin lähtiessäänkin. „Anteeksi, härrä löitnant", sanoi hän hiukan hölmistyneen näköisenä, „mine olla jempti mees, mine amppu soora, mutta mine ei vai koolemaksi muista, pitikö minu matki se käkilintu vai se papakaija."

Harmi kiehahti Hannu Aapranpojan poskipäille, mutta parhaalla tahdollaankaan hän ei voinut mitään sille, että nauru sittenkin sai ylivallan. Manuel seisoi siinä hänen edessään niin perinpohjin neuvottomana, että toinen katsoi parhaaksi turvautua kärsivällisyyteen ja opettaa häntä perusteellisemmin asiassa. Ja saatuaan selväksi, että oli kysymys „mustasta ja harmaasta linnusta, joka syö linnunpoikia ja sanoo kraa, kraa!" sanoi Manuel: „hyve!" ja läksi uusin toivein täyttämään virkansa tehtäviä.

Hannu puolestaan ei enää suurestikaan tuntenut luottavansa Manuelin apuun. Hän tutki kylän enemmän omiin aisteihinsa turvaten ja pääsi tuossa tuokiossa selville, ettei ryssien voimia oltu lisätty ja että Ruhala siis oli verraten helposti kaapattavissa pimeän tullen.

Mutta hänen jo palatessaan kaikessa rauhassa rantaa kohden kajahti läpi ilman Manuelin hätääntynyt „kraa, kraa!" Jotakin siis sittenkin näytti olevan tekeillä ja hiljaa hiipien alkoi Hannu edetä Manuelin kätköpaikkaan päin. Pian laskeutui tämä alas ylevältä paikaltaan ja kertoi muutamin hämärin sanoin viiden ryssän keksineen veneen rantalepikosta ja jääneen vartioon sen vaiheille.

Nyt olivat neuvot kalliit. Avotaisteluun ei ollut antautumista, koska pyssyjen pauke silloin olisi helposti kuulunut kylään ja hälyyttänyt jalkeille vielä suuremman ylivoiman. Päätettiin siis, että ryssien kimppuun oli karattava äänimyhkään, maksoi mitä maksoi, ja hirmuisesti muotoaan väännellen kaivoi Manuel nuttunsa laskoksista esiin käyrän heittoveitsensä, jonka julmasti välkähtelevä, käyrä terä nostatti kylmät väreet kulkemaan pitkin Hannu Aapranpojankin selkäpiitä.

Ryssät näyttivät kyllä pitävän silmällä ympäristöään, mutta pahaa he eivät sentään aavistaneetkaan ennenkuin Manuelin veitsi jo teki tehtävänsä yhden suhteen. Yksikään musketti ei ehtinyt paukahtaa. Muutamalla hyvin osuneella iskulla tekivät toverukset selvää miehistä, köyttivät ja kapuloivat kaksi aron poikaa ja ottivat heidät mukaansa matkalle, kolmen jäädessä nukkumaan viimeistä untaan rantakivikolle.

Ilta alkoi jo punertaa, kun he jälleen laskivat veneensä Vastalahden rantaan ja alkoivat marssia vankeineen yli Hanhontaipaleen. Roth otti heidät vastaan ihastustaan salaamatta, ja Manuel puolestaan teki avomielisesti selvää retken vaiheista.

Mutta vangeilta otti Jussi Kortman irti kaiken sen mikä oli jäänyt Hannu Aapranpojan silmiltä salatuksi.

APUVOIMIA.

„Olisipa minulla kymmenen pohjalaista lisäksi!" puhuskeli Roth puoliksi itsekseen, illan jo alkaessa laskeu-

tua maille ja hyökkäyshetken lähestyessä. Kortman kuuli sanat ja ehdotti, että ratkaisua lykättäisiin vielä muutamalla päivällä ja että läheisissä kylissä pantaisiin sillä aikaa toimeksi väennosto. Tuuma ei tuntunut hullummalta Roth'ista, mutta sen teki tyhjäksi harvasanainen Spoof, lausumalla puoliääneen: „Hämäläisistä ei ole mihinkään; syömäänkin he älyävät ruveta vasta monipäiväisen ja perusteellisen harkinnan jälkeen. Tahtoisinpa tosiaankin tavata miehen, joka pystyy nostattamaan tämänkin kulmakunnan miehet pirua ja ryssää vastaan."

Niinpä taisi olla. Varmalta tuntui, että ryöstelevät ryssänpartiot olivat karkoittaneet asujamet näiltä main siksi kauaksi sydänmaille, että heidän tavoittamisensa oli vaikeata, ja vielä varmemmalta näytti, ettei kukaan heistä halunnut uudelleen tulla tekemisiin moskovalaisen solmupiiskan kanssa. Itse Hanhon mahtava, kaksikerroksinen rakennuskin oli tyhjä, ja läheisen Majaniemen pihamaalla isännöi vain puolihöperö naiseläjä, jolle arolainenkaan toki ei ollut viitsinyt mitään tehdä.

Päätettiin siis, että hyökkäykseen oli ryhdyttävä heti ennenkuin ryssät saivat hajuakaan siitä, mistä päin päällekarkaus oli odotettavissa. Veneet pantiin kuntoon tuotapikaa, ja osa niistä oli jo vesillä, kun jotakin yllättävää tuli väliin.

Itäiseltä suunnalta lähestyi pieni miesjoukko pyssyt tanassa, ja etumainen, suuri, tummapintainen uros vaati selvin sanoin vastausta, oltiinko tekemisissä suomalaisen vai ryssän kanssa. Piilukot näyttivät olevan herkästi laukeamaisillaan, eivätkä sissit kauan aikailleetkaan ilmaistaakseen kansallisuutensa.

Sieltä tuli uljas apujoukko. Johtajana toimi äskeinen vastauksen vaatija, Huopioniemen hurjapäiseksi tunnettu Honko, ja hänen asemiestensä luku nousi yksin laskien täyteen tusinaan. Melkein kaikilla oli raskas karhupyssy olallaan, vain pienikokoinen Minkkinen, sydänmaan mies, ei sellaista omistanut. Mutta sitä pahaenteisemmin kimalteli hänen vastatahkottu keihäänsä iltaauringon paisteessa, eikä mustien silmien kireä välkekään näyttänyt ennustavan sen parempaa.

(Jatk. seur. n:ossa.)

Niinkuin varkaat . . .

(Jatkoa sivulta 260)

hämärä, ettei hän päässyt tilanteesta selville, mutta sisälle hiipivien mitta oli myöskin täysi. Vaara näkyi suurempana kuin mitä se itse asiassa oli ja nyt hiivittiin äänettöminä ulos. Ei uskallettu sinä yönä enää yrittää. Kaiken epäonnistuttua, piti kuitenkin ryssille tehdä jokin kiusa ja niinpä poislähtiessä mentiin vajaan, päästettiin hevoset irti, aukaistiin ovet ja niin lähtivät hevoset seikkailemaan ulos joulukuun yöhön. Melkein raivosta itkien palattiin epäonnistuneelta retkeltä. Tehtiin kuitenkin vakaa päätös, että seuraavana yönä uusitaan retki paremmin suunniteltuna. Tässä mielessä käännyttiin „Ukko Laurilan" puoleen neuvoja saadakseen. Kerrottiin mitä oli yritetty ja miksi. Ukko kuunteli vakavana selostusta ja sen kuultuaan hän puristi käsiämme ja sanoi: „Pojat, teillä on oikeata isänmaallista mieltä, sellaisia isänmaa nyt tarvitsee, mutta Vimpeliin ei tarvita tällä kertaa hevosia ja näinollen älkää enää uusiko retkeänne". Me saimme Ukko Laurilalta tunnustusta ja ymmärtämystä ja sillä hetkellä hän kiinnitti meidät itseensä lujin sitein. Jos Laurila olisi tuominnut tekomme tai osoittanut, että se oli lapsellista hommaa, niin olisi suhde kokonaan muuttunut toiseksi. Laurila tiesi miten nuoria on käsiteltävä ja hoidettava ja siksi nämä kiintyivät häneen ja olivat vapaussodan raskaina aikoina valmiit menemään Laurilan viittauksesta kuumimpaankin kahakkaan.

Tällainen oli muisto vuodelta 1917. Nuoruus ja teot kuuluvat aina kiinteästi yhteen. Noina aikoina nuoriso halusi ja kaipasi toimintaa ja tämän hetken nuoriso ei ole hituistakaan muuttunut. Hyvä vanhempi lukija, joka silmäilet näitä rivejä, jos huomaat nuorison keskuudessa toimintatarmoa ja -halua, niin älä yritä sammuttaa vedellä palavaa tulta, vaan yritä käsittää nuoria ja heidän toimintatarmoaan ja jos teet sen oikealla tavalla, niin saat olla varma että nuoriso sinua kunnioittaa ja silloin vallitsee oikea suhde nuorten ja vanhojen välillä.

Lukijoille.

Eräiden valitettavien väärinkäsitysten takia ilmoitamme, että *ilmoitusarviointikilpailumme* vastausaika on pidennetty tämänkuun loppuun saakka.

Toivomme lukijoidemme etsivän kupongin juhannusnumerostamme ja palauttavan sen meille heti paluupostissa.

Kunnioittaen
ILMOITUSKONTTORI.

KANSALLISTA NUORISOTOIMINTAA

KUORTANEEN LEIRIN URHEILUKILPAILUT.

Kuortaneen kurssien ohjelmassa oli urheilullinen puolikin voimakkaasti edustettuna. Ohjaajana toimi Italiassa useita vuosia hiihtovalmentajana ollut ja sinne jälleen elokuussa matkustava *Väinö Sares*, jonka toverillinen suhtautuminen ja harras innostus asiaa kohtaan oli suurena etuna kurssien onnistumiselle.

Leiriaikana suoritetuista kilpailuista ehkä mielenkiintoisin oli maakuntien välinen

suunnistautumiskilpailu.

Poikien sarjassa osoittautui satakuntalaisten joukkue ylivoimaiseksi, mutta seuraavista sijoista käytiin jo tiukkaa kilpailua. Tulokset: 1) Satakunta 134,5, 2) Uusimaa 114, 3) Etelä-Pohjanmaa 111, 4) Varsinais-Suomi 105,5, 5) Savo 103, 6) Pohjois-Häme 98,5, 7) Karjala 87,5 ja 8) Pohjois-Pohjanmaa 47,5.

Tyttöjen maakunnallisessa suunnistamiskilpailussa Etelä-Pohjanmaa ja Uusimaa ottelivat tiukasti aivan viimeiselle tarkastusasemalle saakka, jossa jälkimäinen otti hätiköiden suunnan, josta oli seurauksena etelä-pohjalaisten ylivoimainen voitto. — Tulokset: 1) Etelä-Pohjanmaa 130, 2) Uusimaa 117 ja 3) Pohjois-Pohjanmaa 115.

Tätä kilpailumuotoa kohtaan tunsivat kurssilaiset erikoista mielenkiintoa, joten se tulee osastojemme toimintaohjelmaan jo syyskaudella, minkä se ennen kaikkea maanpuolustushenkeä kasvattavana kilpailulajina ansaitsee.

Lauantaina, kurssien viimeisenä työpäivänä suoritettiin maakuntien välinen *ruotsalaisviestikilpailu.* Poikien joukkueissa oli monta hyvää juoksijaa, mutta joukkueitten epätasaisuuden vuoksi jäivät tulokset keskinkertaiseksi, muttа eihän meille huipputulosten saavuttaminen mikään päämäärä olekaan. — Poikien sarjassa olivat tulokset: 1) Etelä-Pohjanmaa 2,23, 2) Pohjois-Häme 2,25, 3) Etelä-Häme 2,26,5, 4) Savo 2,28,1, 5) Uusimaa 2,33, 6) Karjala 2,34, ja 7) Varsinais-Suomi 2,35,5.

Tyttöjen *4×100 viestissä* oli järjestys: 1) Etelä-Pohjanmaa, 2) Häme, 3) Uusimaa ja 4) Pohjois-Pohjanmaa.

Ratsastaja.

Villi poika,
ratsastaja,
peitsin kirkkain
eespäin aja!

Paukkuu maalla,
paukkuu jäällä.
Päin! Ei lopu
kunto täällä.

Poika villi,
anna mennä,
vihollista
kohti lennä.

Joku itkee,
palaa majat.
Kuka rikkoi
maamme rajat?

Viimeinenkin
pisar anna,
orjiks' ei saa
meitä panna!

Villi poika,
ratsastaja:
vihollinen
maasta aja!

P. Enarti.

IKL:N VARSINAIS-SUOMEN PIIRIN NUORISOLEIRI.

5—8 p:vinä elokuuta järjestää IKL:n V. S. Piiri nuorisoleirin *Uudenkaupungin maalaiskuntaan.* Leirille tulevat luennoitsijoiksi m.m. everstil. *P. Susitaival* ja toim. *V. Lius.*

Ohjelma tulee olemaan hyvin monipuolinen. M.m. on järjestetty paljon käytännöllisiä harjoituksia.

On hyvin tärkeätä, että juuri IKL:n V. S. Piirin maaseutu po:t lähettävät mahdollisimman monta edustajaa leirille.

Osanottomaksu on Smk. 50, johon sisältyy muonitus, majoitus sekä laivamatka leirin päättäjäistilaisuuteen, joka pidetään n. 30 km. Uudenkaupungin ulkopuolella olevalla majakkasaarella. Tilaisuudessa puhuvat everstil. *Susitaival* ja toim. *V. Lius.* Muusta ohjelmasta mainittakoon m.m. IKL:n Turun Alueen torvisoittokunnan „Karhunpoikien" esitykset.

Ilmoittautumiset leirille mahdollisimman aikaisin piirin nuorisotyöjohtaja *Osmo Heikolalle* V. S. Piiriin.

On huomattava, että niille po:ille, jotka eivät ole voineet lähettää edustajia Kuortaneelle, on järjestetty mainittu leiri, silmälläpitäen juuri nuorisotyöjohtajakouluutusta.

Nuorisotyönjohtaja.

Kuortaneen kurssien ohjelmassa puolustivat nyt selostetut kilpailut hyvin paikkaansa, sillä kuuluuhan *ruumiillisen kunnon kehittäminen* tärkeänä osana poliittiseen taistelijakasvatukseen.

TURKU.

Osasto on koko toukokuun ollut vilkkaassa toiminnassa. Hyökkäysretkiä alettiin tehdä suunnitelman mukaisesti. 17 p:nä olivat jo ensimmäiset tilaisuudet. Osa paikallisosastoamme käsittäen myöskin lausuntakuoron matkasi *Marttilaan,* jossa pidettiin puhetilaisuus. Puhujina esiintyivät luutn. *A. Vuorimaa* ja toim. siht. *V. Jokinen.* Samana päivänä lähti myös osa paikallisosastoa polkupyörillä *Mänämäelle,* jossa niinikään pidettiin puhetilaisuus. Puhujana esiintyi m.m. piirisiht. *V. Turtiainen.* Molemmilla paikkakunnilla saatiin IKL:n nuorisotyö alulle.

Seuraavana sunnuntaina oltiin jälleen liikkeellä. Lausuntakuoro ja puhujat suuntasivat matkansa *Karinaisiin* ja *Pöytyälle,* joille paikkakunnille oli järjestetty puhetilaisuudet. Puhujina esiintyivät piirisiht. *V. Turtiainen* ja toim.-siht. *V. Jokinen.* Näissäkin pitäjissä saatiin alulle IKL:n nuorisotyö. Samana päivänä oli myöskin *Paimiossa* kokous.

Tarkoituksena on jatkaa samaa vauhtia, ottaen kuitenkin huomioon, että ensin on saatava kouluutettuja johtajia. Tätä tarkoitusta varten onkin IKL:n V. S. Piiri järjestänyt oman leirin, josta kuitenkin tarkemmin toisaalla lehdessämme.

Olkisia

paini- ja
voimistelumattoja

valmistaa ja myy

POHJANMAAN
PUUSEPÄT OY.

LAPUA.

LAPUAN
SÄHKÖ
OSAKEYHTIÖ

sahallamme aina varastossa kaikenlaista rakennuspuutavaraa.



Sahan puh. 145.

Suosittelemme

ravintolaamme
Lapuan
kirkonkylässä

**Lapuan
Osuuskauppa r.l.**

MATKUSTAJAKOTI
TAPIOLA
LAPUA

Ravintola ja Kahvila.

*Lapua —
Pohjanmaan
lukko.*

LOTTA-
KAHVILAA
LAPUALLA SUOSITELLAAN

Väinö Toivonen
LAPUA

Miesten pukimo.

**Elli Vihlan
Kemikalikauppa**

LAPUA — Puh. 56.

Paavo Veikkola
LAPUA

Suosittelee ajanmukaista sekatavarakauppaansa.

Lapuan
Säästöpankki

avoinna 10—14.

**Reinolan
Kukkakauppa**

LAPUA — Puh. 108.

Valokuvaamo
PYHÄLAHTI

Lapua, puh. 204, — Seinäjoki,
Vapaudentie 41. A.

J. M. Wartio
LAPUA

Kangas-, Vaatetus- ja Taloustavaroita.

Polkupyöräliike ja korjaamo
pyörä- ja osavarastomme on täydellinen

T. M. Rintamäki
LAPUA.

**Kunnantalon
Ravintolaa**
LAPUALLA
SUOSITELLAAN.

KÄSITYÖLIIKE
VÄRTTINÄ

— LAPUA. —

LAPUAN
AUTOKESKUS
LAPUA — PUH. 159.
Ford-autojen ja Fordson tragtorien edustaja. Autokorjaamo.

Täysin suomalainen
Ilk:n suur-ravintola pääkaupungissa. (lähell. asemaa)
Keskuskatu 7. puh. 22,402

MUSTAKARHU

Yleisölle laulunumeroita!
Laatukahvia!
Aamiaisia-päivällisiä-annoksia y. m.

Valvokaa, että kahvikäärönne lipunkantajana on „karhumme"!



Kysykää kaupastanne paahdetun kahvin laatujamme.

Maukkaan, täyteliään kahvin ääreen kokoontuu päivittäin kymmeniä tuhansia juojia. — Siinä paras todistus kahvisekoituksestamme

N:O 220

joka tunnetaan myös „Mustan Karhun"-sekoituksen nimisenä.

I K L:n Kauppa Oy.

Mikonkatu 15 A Puh. 26404, 20306. Sähköos: Ikloy, HELSINKI.

Seinäjoki 1937. — Lakeuden Kirjapaino.